

Het CAOP beantwoordt gratis OR-vragen van lezers. Dat gebeurt snel en deskundig, binnen enkele werkdagen. Heb je een vraag, stel die dan via de website: www.ornet.nl/stel-uw-vraag. De vragenservice wordt vanuit het CAOP gecoördineerd door Harry Hartmann. Het CAOP is het kennis- en dienstencentrum op het gebied van arbeidszaken in de publieke sector (www.caop.nl).

Overname

Wij zijn als organisatie door een buitenlands bedrijf overgenomen. De directie is vervangen, er zijn plannen voor een andere structuur en wij als OR worden niet ingelicht.

Er zijn in jullie organisatie grote veranderingen aanstaande. De eerste actie die de ondernemingsraad zou moeten nemen is meer informatie inwinnen bij de bestuurder over de op handen zijnde organisatiewijzigingen. Hierbij kan de ondernemingsraad al aangeven dat (voorgenomen) besluiten die belangrijke organisatorische of financieel-economische wijzigingen betreffen door de bestuurder eerst ter advisering moeten worden voorgelegd aan de ondernemingsraad. Daarbij maakt het niet uit of een (voorgenomen) besluit is genomen door het overgenomen bedrijf of de nieuwe eigenaar; het gaat erom dat het besluit de organisatie betreft waarvoor de ondernemingsraad is ingesteld. De adviesprocedure op grond van artikel 25, WOR heeft tot doel dat de ondernemingsraad invloed kan uitoefenen op het te nemen besluit, dat de bestuurder de argumenten van de ondernemingsraad serieus meeneemt in zijn besluitvorming en dat de ondernemingsraad tijdig wordt ingeschakeld in deze besluitvorming. Als op basis van de ontvangen informatie van de bestuurder door de ondernemingsraad de conclusie wordt getrokken dat de bestuurder/ondernemer besluiten heeft genomen of gaat nemen zonder de ondernemingsraad hierin te betrekken, kan de OR het beste een advocaat inschakelen. Die kan beoordelen of het zinvol is om de zaak voor te leggen aan de rechter. Dit zal de Ondernemingskamer van het Gerechtshof in Amsterdam zijn, al dan niet in combinatie met een kort geding of het indienen van een verzoek om een voorlopige voorziening die inhoudt dat de ondernemer geen besluiten mag nemen of uitvoeren voordat de adviesprocedure naar behoren is doorlopen.

Nieuwe functie

De directie wil een nieuwe functie creëren, met bijpassende salarisschaal en bonus. Hebben wij instemmingsrecht?

Het antwoord op deze vraag hangt af van de vraag of er in het bedrijf een bestaand functiewaarderingsstelsel of een bestaand beloningsbeleid is. De OR heeft met name instemmingsrecht als het gaat om een functiewaarderingsstelsel en een beloningsbeleid (WOR, artikel 27.1.c). Als dat beleid door de ondernemingsraad (of in een CAO) is vastgelegd, kan de directie binnen dat beleid een nieuwe functie creëren en waarden. Daar is de instemming van de ondernemingsraad dan niet voor nodig.

Als ook de bonus valt binnen het huidige beloningssysteem geldt hetzelfde. Uitzondering is als de nieuwe functie gevolgen heeft voor de verdeling van de bevoegdheden binnen de onderneming. In dat geval heeft de OR adviesrecht (WOR 25.1.e).

In principe komt de OR dus alleen instemmingsrecht toe als de directie niet kan terugvallen op een eerder met vakbonden of OR gemaakte afspraak voor een functiewaarderings- en beloningssysteem.

Tijdelijke instemming

Wij als directie hebben recent een instemmingsverzoek over een regeling ingediend bij de OR. De OR gaf instemming voor de periode van een jaar, kan dit?

Nee, de OR stemt in met een regeling of niet. Instemmingsrecht kun je niet tijdelijk geven. Omgedraaid is het houden van een proef door de bestuurder bij instemmingsrecht (zoals bij adviesrecht) ook niet mogelijk.

OV-regeling

Mag de organisatie zonder overleg met de OR de reisregeling openbaar vervoer aanpassen? Personeel laten bijbetalen voor eerste klas reizen, bijvoorbeeld?

Zoek op wat er is afgesproken in uw personeelshandboek. Vaak staat daarin een regeling met betrekking tot OV-reiskosten beschreven. Als eerste klas reizen zonder bijbetaling is beschreven in het personeelshandboek dan is wijziging instemmingsplichtig. Staat het er niet in of is de CAO op dit punt aangepast dan is het niet instemmingsplichtig.

RI&E

Wij als OR kunnen de RI&E alleen inzien en daarbij is deze vertrouwelijk verklaard.

Het opzetten en uitvoeren van een RI&E is instemmingsplichtig. In artikel 27, lid 1 van de Wet op de ondernemingsraden is geregeld dat de bestuurder instemming van de OR moet hebben voor regelingen met betrekking tot arbeidsomstandigheden. Het opzetten en uitvoeren van een RI&E wordt beschouwd als een arboregeling. Dit geldt ook voor het vaststellen van het plan van aanpak dat wordt opgesteld naar aanleiding van een risico-inventarisatie.

Stagebeleid

Is stagebeleid instemmingsplichtig?

Nee. Het betreft geen regeling voor de in de onderneming werkzame personen. Het feit dat stagiairs zich moeten conformeren aan de regels van de onderneming verandert daar niets aan. Een eventuele stagevergoeding valt niet onder het beloningsbeleid.

De eventuele opleiding van de stagebegeleiders kan wel vallen binnen het bestaande opleidingsbeleid en wijzigingen daarin zijn instemmingsplichtig.

Nieuw uitzendbureau

Heeft een OR adviesrecht wanneer het bedrijf met een nieuw uitzendbureau in zee gaat?

Als gevolg van artikel 25, eerste lid, onder g, WOR is het besluit tot het groepsgewijze werven of inlenen van arbeidskrachten adviesplichtig. Van belang is dat de ondernemingsraad inzicht krijgt in en advies kan uitbrengen over de voorwaarden waaronder wordt ingeleend: zijn die gewijzigd? En wat betekent dit voor het ingeleende personeel? In de nieuwe overeenkomst die de werkgever afsluit, zullen de nieuwe voorwaarden voor inlening worden vastgelegd.

OOK EEN VRAAG?

Heb je ook een vraag voor deze rubriek? Stel deze op ORnet.nl (klik op de hoofdruubriek Vraag en Antwoord). Hier vind je ook nog andere OR-gerelateerde vragen en antwoorden.

COLUMN**SJAAK VAN DER VELDEN**

Onafhankelijk historicus verbonden aan het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis en voormalig OR-lid, sjaakvldelden@gmail.com

Verschillen en tegenstellingen

Over enige tijd barst het verkiezingscircus in volle hevigheid los. Meer dan ooit proberen mensen in de volksvertegenwoordiging te komen met als boodschap het heilige belang van hun eigen deelgroep. Ze verdelen het Nederlandse volk in religie, etniciteit, leeftijd of mate van dierenliefde en proberen zo hoge ogen te gooien. Een belangrijke tegenstelling mis ik echter bij al dat wapengekletter van PVV, Denk, PvdD, en 50Plus. Hoog tijd om die tegenstelling weer prominent in beeld te brengen.

Om welke culturele of biologische verschillen gaat het eigenlijk? Ben je voor of tegen de islam? Ben je voor of tegen Zwarte Piet en wat denk je eigenlijk over herstelbetalingen aan de nazaten van slaven? Vind je niet ook dat ouderen massaal aan de bedelstaf zijn gebracht door jonge snotneuzen? Of vind je juist dat die ouwe lijken niet moeten zeuren? Deze en soortgelijke vragen beheersen het maatschappelijk debat zoals dat bij Pauw en DWDD wordt gevoerd. Gaat het daar meestal nog redelijk beschaafd, zo gauw de sprekers zich naar sociale media of de straat verplaatsen, is het al schelden wat de klok slaat. Vaak gaat het om mensen die in veel opzichten nauwelijks van elkaar verschillen, maar die verschillen blazen ze wel op tot onoverbrugbare tegenstellingen. Maar volgens mij vergeten ze iets heel fundamenteels.

Waar is de partij die weer onomwonden wijst op de grote tegenstelling die ooit het debat beheerste? Wie durft het aan om het beestje weer bij de naam te noemen? Het recente verleden heeft toch duidelijk laten zien dat het nog steeds economische en kapitaalsbelangen zijn die grote delen van de wereld in brand kunnen zetten zoals toen de olievelden van Irak veilig moesten worden gesteld voor exploitatie door kapitalistische bedrijven? Ja, dat is de tegenstelling die volgens mij veel te veel wordt overschaduwd door culturele identiteiten. De strijd tussen arbeid en kapitaal. Een strijd die wel degelijk nog dagelijks woedt maar niet echt wordt benoemd. Uit onderzoek is gebleken dat in de hele westerse wereld sinds 1980 het kapitaal een steeds groter deel van de economische koek in handen krijgt. De arbeidsinkomensquote is al jaren dalende zoals dat in economentermen zo mooi heet. En dat terwijl arbeid nog steeds de enige bron van alle rijkdom is. Laten politici zich over die tegenstelling eens druk maken. <